

Nuummi Mittarfissaq pillugu apeqquutit aamma akissutit

22. marts 2019

Nuummi mittarfik tallineqassava, imaluunniit mittarfik nutaarluinnaq tassani pineqarpata?

Mittarfik nutaarluinnaq tassani pineqarpoq. Mittarfik nutaaq maannakkut mittarfimmut sanilliullugu 1½ grad missaanni sangutinneqassaaq, maannakkut mittarfimmi asfaltit qallersuutit peerneqassallutik aammalu mittarfissamut angisuumut isumannaallisaaviusup ilaatut atorneqartussanngorlugit uninngatinneqassallutik.

Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfissaq siunissamut isumannaagaava, taamaalilluni siunissami timmisartut nukissiamik eqqortumik atuisut, mittarfimmik takinerusumik pisariaqartitsisut, missinnaassallutik?

Mittarfissaq timmisartunik Europamut aamma USA-mut taakkunanngaaniillu sullisartussanik naleqquttunik tamarluinnangajannik tiguisinnaassaaq.

Mittarfissamut, mittarfiit allat paarlattuanik, immikkut ittumik akuersissuteqarnerit aallaavigineqarpat?

Nuummi mittarfimmut immikkut ittumik akuersissuteqarnerit 6-iupput. Ilulissat taamatuttaaq 6-inik immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsimavoq, Qaqortoq 4-inik immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsimalluni. Kalaallit Nunaanni mittarfimmi immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsimannngitsunik soqanngilaq. Mittarfissat ICAO-mi maleruagassat nutaaliaasut malillugit sananeqartussaapput. Mittarfitoqqat arlallit maannakkut ilusilersuinerumut maleruagassat malillugit akuersissuteqarfigineqartussaagaluarunik, ullumikkut immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsimanermittit amerlanerujussuarnik immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqartussaasimassagaluarput.

Mittarfissani piffissamik eqquisarnissaq aalarulunnerit aarlerinaateqarnerat pissutigalugu qularnartoqarpa?

Silamik pissuteqartumik piffissamik eqquisarnek, mittarfissap nutaaliaasunik annertusagaasunillu atortulersugaanera pissutigalugu, qanoq pisoqaraluarpuunniit ullumikkut pisartunit 5-6 %-imik pitsaanerusussaavoq. Tamanna ullumikkumut sanilliullugu sapaatit akunnerisa 3-it missaannik ammatinneqarneruneranik kinguneqassaaq. Mittarfimmi aalarulunnernut ilimasaareriatsimik pilersitsisoqartussaavoq.

Sooq suliaqartartut, soorlu timmisartortartut, timmisartunik aqutsisartut ilaalu ilanngullugit, mittarfik inassutiginnilaat?

Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen timitaasa ilusilersorneqarnerannik suliaasap ilaanut akuersissuteqarnissaa sioqqullugu, ilaatigut suliaqartartut taaneqartut taakkua peqatigalugit 2017-imi januaarimi timmisartortartut isumannaatsuutinnissaanut aarlerinaataasunik misissueqqissaarnek ingerlanneqarpoq. Taamaattumik timmisartortartut, timmisartunik aqutsisartut ilaalu ilanngullugit, suliasami sukumiisumik paasisimasaqartut pilersaarusiornermik suliaqarnermi peqataapput.

Nuup kujataani Angisunnguami 2.200 m aqqusineq aamma sulluliaq ilaatillugit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut imminut akilersinnaava aammalu inuiaqatigiinnut iluanaarutaasussaalluni?

Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutimini 2009-2011-imi qulequttat taakkua sammivai. Inerniliusaaq paasiuminarsarlugu isigalugu tassaavoq, sumiiffiup nunataa aammalu aqqusinerumut, sullulianut aamma nunniukkanut aningaasaliinerit malittaasussat pissutaallutik, maannakkut inissiivissami mittarfimmut 2.200 meterimut sanilliullugu, Qeqertarsuarmi 2.200

meterimik mittarfiliornissaq 2,5-eriaatip missaanik akeqartussaasoq aammalu Angisunnguani marloriaatip missaanik akeqartussaasoq.

Taamaattoq Angisunnguami suliassamut tunngatillugu annertuunik nalorninartortaqaqpoq, tassami maannakkut inissiivissamisut sukumiissuseqartumik misissueqqissaarnernik suliqaartoqarsimangimmat. Nalorninartortaasoq annertooujussuaq tassaavoq immap naqqatigoortumik 8 km-isut takissusilimmik sulluliornissaq, tassani qaarsup pitsaassusaa taamaalillunilu sanaartornermut aningaasartuusissat erseqqinnerusumik ilisimaneqaratik.

Kujataani aaqqiissutissaq pitsaanerujussuaa, pissutigalugu illoqarfiup ineriartortinneqarnissaa Siorarsiorfiup tungaanut pisussanngoreermat. Aammalu maannakkut mittarfeqarnermut suliassaqaarfimmi Angisunnguamut sulluliaq ikaartarfillu aningaasalersorneqarluarsinnaalluni?

Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutimini 2009-2011-imi qulequtaq taanna sukumiisumik sammivaa. Ilumoorpoq sumiiffiup tungaanut aqqusinernut ikaartarfinnullu aningaasaliinerit ilai aningaasalersuisussat allat aqqutigalugit aningaasalersorneqarsinnaanerannik, illoqarfiup ineriartortinneqarnera nalinginnaasoq taamaalluni malitseqassappat, Angisunnguami mittarfik imminut akilersinnaasussaasoq. Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap naliliivoq tamatumunnga break-even 2040-ikkut ingerlaneranni pisussaassasoq. Kisianni ullumikkut ukioq 2019-imi, Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutiminik tunniussereernerata kingorna ukiut 8-it qaangiutereersut, Siorarsiorfimmu aqqusiniliornissaq suli aallartinneqanngilaq. Qinngorpumi aqqusineq taamaalilluni ukiut qulingajaat matuma siorna inissisimaffimmini naaneqarpoq.

Mittarfissamit nipiliorneq aamma pisorpalluk annertunerussava?

VVM-imut nassuiaammi naatsorsuinernik suliqaartoqaqpoq, taamaattoqartussaangitsoq takutitsisunik. Tamatumunnga pingaartumik pissutaavoq, mittarfissat ammarneqarneranni Kalaallit Nunaanni timmisartumik assartuuseriaaseq tamarmi atuutinneqalerpat, timmisartuussinerit annertuumik ikilisussaanerat. Aallartut amerlassusaat aammalu motorinik misileraanerit amerlassusaat annertuumik ikilisussaapput.

Quassussuup nipit tamaasa illoqarfiup tungaanut akisuatissavai?

Ukiut qulikkaarit arlallit ingerlaneranni mittarfiup pioreersup eqqaani nipiliorfinnik immikkut piumasaqaateqarfiusunik atugassiisoqartarpoq, mittarfiup ullut ilaanni allilerneqarnissaa sillimaffineqarluni, taamaattumik ullumikkut mittarfissamut qanittumi inissianik inissisimasoqarani.

Mittarfissami immikkut ittumik akuersissuteqarnerit amerlapput – taavami taanna mittarfik isumannaatsuunngila?

Naamik, mittarfimmik timmisartuussinikkut isumannaatsuunissaa iluarsereersimangitsumik ammaanissaq akuerineqarnaviangilaq. Taamaattumik immikkut ittumik akuersissuteqarnerit ataasiakkaanut tamaginnut atugassarititaasut sukanninnginnerulersitsisussat, mittarfiit tamarmik immikkut naammassisimasassaar, arlaliupput. Nuummi mittarfik 6-inik immikkut ittumik akuersissuteqarpoq. Ilulissat taamatuttaaq 6-inik immikkut ittumik akuersissuteqarpoq, Qaqortoq 4-inik immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsimalluni. Kalaallit Nunaanni mittarfinnik immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsimangitsunik soqanngilaq. Mittarfiit nutaat ICAO-mi maleruagassat nutaaliaasut malillugit sananeqartussaapput. Mittarfitoqqat arlallit maannakkut ilusilersuinermut maleruagassat malillugit akuersissuteqarfigineqartussaagaluarunik, ullumikkut immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqarsimanerminnit amerlanerujussuarnik immikkut ittumik akuersissuteqarfigineqartussaasimassagalarput.

Angisunnguami piffissamik eqquisarneq mittarfissamit pitsaanerussava?

Angisunnguami misissueqqissaarnernik imaluunniit naatsorsuinernik, qularnaatumik tunngaveqarluni taamatut sanilliussinissamik ajornarunnaarsitsisunik, suliaqartoqarsimanngilaq.

Angisunnguami 3000 meterimik sanasoqarsinnaasoq ilisimaviuk – Kalaallit Nunaannut isernermut mittarfik piviusoq - mittarfiup pioreersup 2200 meterinut tallineqarneratut akeqartumik?

Mittarfittaa minnermi ingerlaarfissaqartoq, nunniugartaqartoq saqqaanilu nunaminertartaqartoq kisiat isigigaanni immaqa eqqorpoq, takuuk Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitaq 2009-2011, kisianni ikaartarfinnut, aqqusinernut, sullulianut, sarfamik pilersuinerlut, imermut il.il. attaveqaatit malittaasut ilanngutissagaanni taamaagani.

Quassussuaq (Lille Malene) aserorlugu qaartiterneqassava, taamaalilluni taanna siunissami sukisaarsaarnermut atorneqarsinnaassalluni?

Mittarfiliassamut pisusaartitsinerit naapertorlugit qaqqap ilaminiinnanngua sanaartornermik suliaqarnermi kalluarneqartussaavoq. Mittarfik ammarpat kikkulluunniit nunaminertanut qaartiterneqarsimallutik toqqissunngortinneqarsimasunukarsinnaapput.

Ukiut sisamat qaartiterisoqartoq, pujoralaat nipiliortitsinerlu misigissavarput?

Sanaartugassaq taama annertutigisoq sanaartornerup nalaani akornusersuinngitsoorfiusinnaanngilaq. Innuttaasut ingerlatassanut qanittumiittut ilisimatittassavagut. VVM-imut akuersissuteqarnissap ingerlanerani nipiliornernut, pujoralannut sajuppilunnernullu tunngatillugu suliasamat atugassarititaasunik arlalippassuarnik piumasaqaateqartoqarpoq, entreprenørimit malinneqartussanik.

Inissianut akigititat aammalu akigititat nalinginnaasumik qaffarujussuassappat, pissutigalugu nunaminertanik amigaateqalertussaagatta?

Ukiut qulikkaar arlallit ingerlaneranni mittarfiup pioreersup eqqaani nipiliorfinnik immikkut piumasaqaateqarfiusunik atugassiisoqartarpoq, mittarfiup ullut ilaanni allilerneqarnissaa sillimaffigineqarluni, taamaattumik ullumikkut mittarfissamut qanittumi inissianik inissisimasoqarani. Taamaalilluni mittarfik nutaaq, ullumikkut pisartunut sanilliullugu, inissianut nunaminertanik annertunerusumik tiguisussaannngilaq.

Napparuterujussuit aamma innat isigiuminaapput aammalu meeqqanut navianarlutik. Tamanna pitsaanerutinneqarsinnaanngila?

Qinngorput tungaanut aqqusinermi napparutilersuisoqanngiinnassaaq. Mittarfiup isuani avannarlermi napparutit aqqusinermut taakkua ataaniittumut kusukkanik nakkaasoqarsinnaaneranut isumannaallisarneqassapput. Innat maannakkut Nuummi mittarfiup eqqaani mittarfimmut nunniukkatoqqissaaq uinganeqartussaapput aammalu ujaqqat qaartiterinermeersut qaqqap innartaatut isikkoqassallutik.

Timmisartut illoqarfiup qeqqanut mittartussat anginerusussaammata pisorpaluk nipiliornerlu annilaanngatigaakka?

Mittarfissat ammarneqarneranni Kalaallit Nunaanni timmisartumik assartuusseriaaseq tamarmi atuutsinneqalerpat, timmisartuussinerit annertuumik ikilisussaapput. Aallartut amerlassusaat aammalu motoorinik misileraanerit amerlassusaat annertuumik ikilisussaapput. Timmisartut sarpeqanngitsut nutaat angisuut, ullumikkut timmisartut mikisut amerlanertigut illoqarfimmut qanillutik qulaattarlutik pisartunit allaanerusumik, illoqarfimmut tikikkiartortartussaapput, tassami timmisartut sarpeqanngitsut mittarfiit isuisa avataanni ima qulaallugu kilometerpassuit narlumuinnaarlutik timmisartussaapput, illoqarfik qulaallugu sangunatik.

Minnerpaamik mittarfimmik 3000 meterimik takissuseqartumik Kalaallit Nunaanni nunanit tamalaanit mittarfeqarnissaq pisariaqartinneqarpoq?

Taamatut misissueqqissaarnerit takutitsinngillat. Taamaalilluni oqaluttuarisaanermi Kangerlussuarmi timmisartuussinerni pisimasut (2.800 meter), Nuummi mittarfimmi 2.200 meterimi ingerlanneqarsinnaanngissinnaanerit, assersuutigalugu qaqutigooortorujussuussaaq. Aatsaat Asienimut imaluunniit USA-p kujataata kitaanut toqqaannartumik timmisartortoqassappat, 2.200 meterimik atuineri killilersuisoqarsinnaassaaq.

Maannakkut mittarfiup tallineqarnissaa suli silamik sunnerneqassasoq ernumagineqarpoq?

Silamik pissuteqartumik piffissamik eqquisarneq, mittarfissap nutaaliaasunik annertusagaasunillu atortulersugaanera pissutigalugu, qanoq pisoqaraluarpalluunniit ullumikkut pisartunit 5-6 %-imik pitsaanerusussaavoq. Tamanna ullumikkumut sanilliullugu sapaatit akunnerisa 3-it missaannik ammatinneqarneruneranik kinguneqassaaq. Mittarfimmi aalarulunnernut ilimasaareriatsimik pilersitsisoqartussaavoq.

Kalaallit Nunaanni nunap iluani angallannermut sunniutaasussat paasinarsinneqanngillat?

Mittarfissat ammarneqarneranni Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallasseriaaseq sunniuteqarluarnerulersinneqassaaq. Mittarfinnut ataasiakkaanut sunniutaasussanut, angallassisartut ujartuineri aallaaveqartumik angallavissanik pilersaarusiornissat apeqqutaassaaq.

Inissaqartitsiviusussani inissakippallaarnissaa aarleqqutigaa?

Mittarfiliortoqassaaq siunissami terminalit illutaasa, saqqaasa il.il. allilerneqarnissaannut inissaqartitsiviusumik. Taamaattoq mittarfittaa tallilerneqarsinnaanngilaq, kisianni mittarfiup ukiut 50-it missaanni teknikkikkut piusinnaanerata iluani mittarfiup tallineqarnissaanik pisariaqartitsisoqalissasoq misissueqqissaarneri takutinneqanngilaq.

Taamaatitsinerit qanoq iliuuseqarfigineqartassanersut aarleqqutigaa?

2023-imi ammaanermi angalanermut maleruagassat atuuttut taamaaginnassappata, taamaatitsinerit ullumikkutut iliuuseqarfigineqartassappat. Taamaattoq utaqqineri sumiiffimmiinnarsinnaaneq kinguaattoornerup amerlanerpaanut malitsigissavaa – assersuutigalugu nammineq angerlarsimaffimmi imaluunniit sulilluni - Kangerlussuarmi aallarsinnaajunnaarnermut taarsiullugu.

Sulisussat mittarfimmik ingerlatsineri pisariaqartinneqartussat qanoq nassaarineqassanersut aarleqqutigaa. Nunanit tamalaanit mittarfiit pingasut ingerlanneqarnerannut immikkut ilisimasalinnik naammattunik sulisussaqqanngilagut?

Mittarfinni ullumikkornit amerlanerujussuarnik sulisoqartariaqarnissaq naatsorsuutigineqanngilaq. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni piukkunnartunik pikkorissunillu naammattunik inoqarpoq.

Nuummut nuanninngitsumik ilisarnaataalissasoq aarleqqutigaa?

Mittarfik nunataani ersiinnassaaq, kisianni ujaqqat qaartiterinermeersut qaqqap innartaatut takussaasussaallutik. Takuneqarsinnaasut sapinngisamik amerlanerpaatigut eqqarsaatiginissaannut sapinngisarput tamaat iliussaagut.

Neriorsuutigineqartutut sunniuteqannginnissaa aarleqqutigaa – assersuutigalugu takornariat amerlanerusut?

Tusarparput mittarfiliassami sanaartorneq aallartippat, illoqarfimmi akunnittarfiliassat nutaat arlallit aallartinneqarnissaat naatsorsuutigineqartoq. Aningaasaliisartut takornarianik tikittoqartarnissaa upperinngippassuk taamaattoqarnaviannngilaq.

Ulloq 15. april 2019 VVM-mut akuersissuteqarnermut akerliliissuteqarnissamut killissaliunneqarpoq, tamanna qanoq isumaqarpa?

VVM-mut, tassalu imaappoq mittarfimmik nutaamik pilersitsinermi pinngortitamut avatangiisinullu tunngasunut, akuersissuteqarnermut naammagittaalliornissamut ulloq 15. april 2019 ulloq kingulliuvooq.

VVM-mut akuersissuteqarnerq naammagittaalliuutigigaanni susoqassava?

Naalakkersuisut allamik aalajangiisimangippata, VVM-mut akuersissuteqarnerup naammagittaalliuutigineqarnera kinguartitsinermik sunniuteqassanngilaq. Naammagittaalliuut Avatangiisinik allanngutsaaliuineq pillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarissavaa.

Sisorarfimmut aammalu taavani sammisaqartarnerit annertussusaannut tamaginnut mittarfiup 2200m piviusunngortinneqarnera sunik sunniuteqassava?

Sisorarfik suliasami kalluarneqanngilluinnassaaq, taamatullu pisuttuarterfiit aamma qamuteralaat aqquaat allanngortinneqassallutik.